

Bruselj, 23. maj 2025
(OR. en)

9260/25

**Medinstitucionalna zadeva:
2023/0169 (COD)**

LIMITE

JUSTCIV 102
JAI 653
EJUSTICE 31
CODEC 657
FREMP 133

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju ukrepov ter sodelovanju v zadevah v zvezi z varstvom odraslih oseb – delni splošni pristop

I. UVOD

1. Komisija je 31. maja 2023 sprejela predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju ukrepov ter sodelovanju v zadevah v zvezi z varstvom odraslih oseb¹ ter predlog sklepa Sveta o pooblastitvi držav članic, da v interesu Evropske unije postanejo ali ostanejo pogodbenice Konvencije z dne 13. januarja 2000 o mednarodnem varstvu odraslih oseb (v nadaljnjem besedilu: Haaška konvencija o varstvu odraslih oseb iz leta 2000)².

¹ 10108/23.

² 10136/23.

2. Cilj obeh predlogov je izboljšati čezmejno varstvo odraslih oseb, ki zaradi invalidnosti ali osebne nezmožnosti ne morejo varovati lastnih interesov, ter zagotoviti, da se spoštuje njihova pravica do osebne samostojnosti, vključno s svobodo, da lahko same odločajo o sebi in prihodnjih ureditvah, kadar se gibljejo znotraj EU.
3. Ta dopis se nanaša izključno na predlog uredbe. Predlog sklepa Sveta iz točke 1 bo obravnavan pozneje.
4. Predlog uredbe temelji na členu 81(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) (redni zakonodajni postopek).
5. V Evropskem parlamentu je glavni odgovoren odbor za zadevo Odbor za pravne zadeve (JURI). Za poročevalko je bila imenovana Jana TOOM (Renew).
6. Evropski nadzornik za varstvo podatkov je mnenje o predlogu sprejel 19. julija 2023³.
7. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o predlogu sprejel 13. decembra 2023⁴.
8. V Svetu predlog preučuje Delovna skupina za civilnopravne zadeve (varstvo odraslih oseb) (v nadaljnjem besedilu: delovna skupina).
9. Delovna skupina o predlogu razpravlja na rednih sejah. Posebno pozornost je namenila poglavjem I do V (Področje uporabe in opredelitev pojmov; Pristojnost; Pravo, ki se uporablja; Priznavanje in izvrševanje; Javne listine), ki zajemajo ključne določbe Uredbe. Predsedstvo meni, da je trenutno besedilo teh poglavij stabilno in da predstavlja skrbno uravnotežen kompromis, v katerem se odražajo najrazličnejša stališča držav članic.

³ 12072/23.

⁴ UL C/2024/1581.

10. Iz razprav izhaja, da je za nadaljnjo preučitev preostalega dela besedila, zlasti v zvezi z vzpostavitvijo in povezovanjem registrov ter sodelovanjem v primeru namestitve, potrebnega več časa.
11. Predsedstvo bi zato želelo – z namenom dosege dogovora o delnem splošnem pristopu – Svetu predložiti svoje kompromisno besedilo poglavij I do V, z izjemo sklicevanj na registre (člen 1(h)) in namestitve (člen 10(1)(c)), ki bodo predložena pozneje skupaj z ustreznim stabilnim besedilom poglavij VI do XII. Morebitna sklicevanja na slednja poglavja ter na uvodne izjave in priloge niso vključena v delni splošni pristop. Poleg tega se lahko določbe, ki jih zajema delni splošni pristop, pozneje prilagodijo, če se bo to zdelo potrebno v luči pogajanj o poglavjih VI do XII.
12. Irska ni izkoristila možnosti iz člena 3 Protokola (št. 21) k Pogodbama o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, da bi sodelovala pri sprejetju in uporabi predlagane uredbe. V skladu s Protokolom (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbama, Danska ne sodeluje pri sprejetju predlagane uredbe.

II. GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISNEGA BESEDILA PREDSEDSTVA

13. Prva obravnava predloga se je začela 19. julija 2023 in se nadaljevala na sedemnajstih zaporednih sejah delovne skupine med španskim, belgijskim, madžarskim in poljskim predsedovanjem.
14. Glede na visoko politično prioriteto tega predloga se je predsedstvo odločilo, da prizadevanja usmeri v sklop ključnih poglavij, da bi tako doseglo oprijemljiv napredek in zagotovilo dogovor o pomembnih elementih predloga.

15. Poljsko predsedstvo je na podlagi napredka, doseženega na prejšnjih sejah, na petih sejah delovne skupine in dveh sejah svetovalcev za PNZ predstavilo več revidiranih besedil poglavij I do V. Skušalo je poenostaviti besedilo, razjasniti področje uporabe in ključna pravila mednarodnega zasebnega prava (pristojnost; pravo, ki se uporablja; priznavanje in izvrševanje; javne listine) ter zagotoviti skladnost s Haaško konvencijo o varstvu odraslih oseb iz leta 2000 o tem vprašanju⁵, hkrati pa upoštevati obveznosti Evropske unije in držav članic v zvezi s Konvencijo ZN o pravicah invalidov (v nadaljnjem besedilu: UNCRPD).
16. Glavni elementi kompromisnega besedila so naslednji:
- a) Razmerje do Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000:
- Cilj predloga je skladnost s Haaško konvencijo o varstvu odraslih oseb iz leta 2000. Ta konvencija se zato, kolikor se le da, odraža v besedilu, zlasti kar zadeva vprašanja, ki jih zajema ta delni pristop. Tam pa, kjer je na ravni EU primerno iti dlje, je bilo besedilo prilagojeno tako, da se v njem odraža takšna ambicija.
- b) Poglavje I – Področje uporabe in opredelitev pojmov:
- Neizčrpan seznam zadev, ki jih zajema področje uporabe predloga, je bil v členu 2 nekoliko razširjen, da bi upošteval zahtevo nekaterih držav članic po vključitvi sodobnega jezika v skladu z UNCRPD in hkrati zagotoviti skladnosti s Haaško konvencijo o varstvu odraslih oseb iz leta 2000.

⁵ Predlog je bil predstavljen skupaj s predlogom sklepa Sveta o pooblastitvi držav članic, da postanejo ali ostanejo pogodbenice Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000. Ta instrument bo obravnavan pozneje.

- Opredelitve v členu 3, zlasti kar zadeva pojme „ukrep“, „pooblastilo za zastopanje“ in „zastopnik“, so bile podrobneje določene, v uvodnih izjavah pa dodatno pojasnjene⁶. Dodana je bila opredelitev pojma „sodišče“, saj obstaja razlika s Haaško konvencijo o varstvu odraslih oseb iz leta 2000, ki govori o „organih“. Za pravni red EU na področju mednarodnega zasebnega prava je primernejši pojem „sodišče“. V uvodnih izjavah je pojasnjena tudi vloga notarjev na področju varstva odraslih oseb.
- V členu 3 so bile nekatere opredelitve pojmov izbrisane, saj so veljale za odvečne. Tako na primer zaradi nove opredelitve pojma „sodišče“ niso več potrebne opredelitve različnih vrst organov.
- Kompromisni predlog ne zajema vprašanja povezovanja registrov, o katerem je potrebna nadaljnja razprava. Zaradi tega sklic na to vprašanje v členu 1(h) ni vključen v ta delni pristop.

c) Poglavje II – Pristojnost:

- Kar zadeva pristojnost, se predlog nanaša na poglavje II Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000.
- Vendar gre predlog dlje kot Haaška konvencija o varstvu odraslih oseb iz leta 2000, saj v členu 6 odraslim osebam omogoča izbiro sodišča.

⁶ Delovna skupina je uvodne izjave sicer predhodno odobrila, a ne spadajo v ta delni splošni pristop, temveč bodo vključene v končni splošni pristop.

- Da bi odpravili pomisleke držav članic glede široke možnosti neomejene izbire sodišča, je ta predlog v kompromisnem besedilu omejen z uvedbo štirih naveznih okoliščin, s katerimi se dokaže močna povezava z zadevno odraslo osebo. Zato po kompromisnem besedilu izbira sodišča ne bo upoštevana le, če je v navzkrižju z interesi odrasle osebe, medtem ko se je v prvotnem predlogu zahtevalo, da se pristojnost izvrši le, če je v interesu odrasle osebe.
- Nekatero države članice so zahtevale vključitev člena, po katerem bi imelo zapuščinsko sodišče možnost obravnavanja s postopkom dedovanja povezanih predhodnih vprašanj, kakršno je zastopanje odrasle osebe. Zaradi tega je v kompromisno besedilo vključen člen 7a o predhodnih vprašanjih.

d) Poglavje III – Pravo, ki se uporablja:

- Glede tega vprašanja se predlog nanaša na Haaško konvencijo o varstvu odraslih oseb iz leta 2000.
- Na zahtevo države članice z več kot enim pravnim sistemom so bile v kompromisno besedilo dodane nekatere določbe, ki se nanašajo na notranja kolizijska pravila v takšnih primerih. To je drugače kot v Haaški konvenciji o varstvu odraslih oseb iz leta 2000, ki je v svojih ustreznih končnih določbah zajemala več kot pravo, ki se uporablja.

e) Poglavje IV – Priznavanje in izvrševanje ukrepov:

- V kompromisnem besedilu člena 10(1) je določeno, da „se“ – in ne „se lahko“ – priznanje ukrepa zavrne v navedenih primerih. To je drugače kot v Haaški konvenciji o varstvu odraslih oseb iz leta 2000, in sicer zaradi načela medsebojnega zaupanja med državami članicami na ravni EU.

- Obsežna razprava se je razvila okoli razlogov za zavrnitev priznanja v povezavi z zaslišanjem odrasle osebe. V kompromisnem besedilu, v katerem so upoštevana mnenja držav članic, je v členu 10 dodan odstavek 2, v katerem je določeno, da „se lahko“ priznanje ukrepa zavrne, če odrasla oseba ni imela možnosti zaslišanja, razen če so za to obstajali resni razlogi.
- V kompromisnem besedilu člena 9 o priznanju ukrepa in člena 12 o njegovi izvršitvi je določeno, katero pravo se uporablja v ustreznih postopkih.
- Poleg tega je v kompromisnem besedilu člena 15a obravnavano vprašanje pravne pomoči v postopkih priznavanja in izvrševanja, ki je bilo prvotno obravnavano v poglavju o sodelovanju. Sklicevanja na najugodnejšo in najširšo pomoč so bila odstranjena, da bi se izognili možnim razlikam med notranjimi in čezmejnimi zadevami.

f) Poglavje V – Javne listine:

- V kompromisnem besedilu je dodano sklicevanje na prevod in prečkovanje, s katerim bi še olajšali uporabo zadevnih določb.

17. Predsedstvo je končni kompromisni predlog objavilo 20. maja 2025 in ga predložilo v neformalni tihi postopek, ki se je zaključil 22. maja 2025. Večina delegacij podpira besedilo, ki ga je predlagalo predsedstvo. Predsedstvo zato meni, da je besedilo pripravljeno ter se lahko predloži Odboru stalnih predstavnikov in Svetu, da bi dosegli dogovor o delnem splošnem pristopu.

III. ZAKLJUČKI

18. Odbor stalnih predstavnikov naj zato:

- potrdi dogovor o besedilu delnega splošnega pristopa iz priloge k temu dopisu in
- priporoči Svetu, da doseže dogovor o delnem splošnem pristopu glede tega besedila.

2023/0169 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju ukrepov ter sodelovanju v zadevah v zvezi z varstvom odraslih oseb

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 81(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁷,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

[...]

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

⁷ Mnenje z dne 13. decembra 2023 (UL C/2024/1581).

Poglavje I

PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

Člen 1

Predmet urejanja

V tej uredbi so določena pravila, po katerih:

- (a) se določi država članica, katere [...] **sodišča** so pristojna, da sprejmejo ukrepe za varstvo odrasle osebe ali njenega premoženja;
- (b) se določi, katero pravo naj [...] **ta sodišča** uporabljajo pri izvajanju svoje pristojnosti;
- (c) se določi pravo, ki se uporablja za **podporo** odrasli osebi **in** njeno zastopanje;
- (d) se zagotavljata priznavanje in izvrševanje takšnih ukrepov v vseh državah članicah;
- (e) se določa sprejemljivost javnih listin v vseh državah članicah;
- (f) se vzpostavi sodelovanje med **sodišči**, pristojnimi organi in osrednjimi organi držav članic za doseg ciljev te uredbe;
- ([...]**g**) se uvede evropsko potrdilo o zastopanju;
- [[[...]**h**]] se vzpostavi sistem medsebojnega povezovanja [...] registrov **ukrepov, potrjenih pooblastil za zastopanje in drugih pooblastil za zastopanje**⁸ v državah članicah;

⁸ Točka (h) tega člena ni dokončna. Njen obstoj in besedilo sta odvisna od nadaljnje razprave o poglavju VIII.

(i[...])[...] **vzpostavi enoten pravni okvir za uporabo elektronske komunikacije** med **sodišči**, pristojnimi organi in osrednjimi organi, pa tudi [...] **za uporabo elektronske** komunikacije med fizičnimi [...] **ali** pravnimi osebami ter **sodišči ali** pristojnimi organi.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja v civilnih zadevah [...] **o** varstvu odraslih oseb, ki zaradi invalidnosti ali osebne nezmožnosti ne morejo varovati svojih interesov, v čezmejnih primerih.
2. Ta uredba se uporablja tudi za ukrepe, **ki se sprejmejo v državi članici**, v zvezi z odraslo osebo, ki v času sprejetja ukrepov še ni dopolnila 18 let.
3. Zadeve iz odstavka [...]1[...] lahko zlasti vključujejo:

(aa) ukrepe za podporo odrasli osebi pri uveljavljanju njene pravne sposobnosti;

(ab) pooblastila za zastopanje, ki ga je podelila odrasla oseba;

- (a) določitev nezmožnosti odrasle osebe in uvedbo varstvenega režima;
- (b) vključitev odrasle osebe pod varstvo sodnega ali upravnega organa;
- (c) skrbništvo, varuštvo in podobne institucije;
- (d) imenovanje in naloge oseb ali organov, ki so odgovorni za odraslo osebo ali njeno premoženje, jo zastopajo ali ji pomagajo;

- (e) [...] namestitev odrasle osebe v ustanovo ali na drugo mesto, kjer se ji lahko zagotovi varstvo;
- (f) upravljanje ali hrambo premoženja odrasle osebe ali razpolaganje z njim;
- (g) odobritev posebnega posredovanja za varstvo odrasle osebe ali njenega premoženja.

4. Ta uredba se ne uporablja za:

- (a) preživninske obveznosti;
- (b) sklenitev, razveljavitev in prenehanje zakonske zveze ali katerega koli podobnega razmerja ter prenehanje življenjske skupnosti;
- (c) premoženjska razmerja v zakonski zvezi ali katerem koli podobnem razmerju;
- (d) upravljanje premoženja ali dedovanje;
- (e) socialno varnost;
- (f) javne ukrepe splošne narave na področju zdravja;
- (g) ukrepe, sprejete v zvezi z osebo zaradi kaznivih dejanj, ki jih je storila ta oseba;
- (h) odločbe o pravici do azila in priseljevanju;
- (i) ukrepe, namenjene izključno javni varnosti.

5. Odstavek [...]4[...] v zvezi z zadevami, navedenimi v njem, ne vpliva na pravico osebe, da deluje kot zastopnik odrasle osebe.

Opređelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „odrasla oseba“ pomeni osebo, ki je dopolnila 18 let;
- (2) „ukrep“ pomeni kateri koli ukrep, ki ga sprejme [...] **sodišče**, ne glede na njegovo poimenovanje, in je namenjen varstvu odrasle osebe **ali njenega premoženja**;
- (3) „pooblastilo za zastopanje“ pomeni pooblastilo, ki ga odrasla oseba bodisi s sporazumom ali z enostranskim aktom podeli **zastopniku**, da bi [...] **ga slednji** izvajal, ko ta odrasla oseba ni sposobna varovati svojih interesov;
- ([...]**4**) „potrjeno pooblastilo za zastopanje“ pomeni pooblastilo za zastopanje, v zvezi s katerim je **sodišče ali** pristojni organ potrdil, da lahko zastopnik, ki mu je to pooblastilo podeljeno, to pooblastilo izvaja;
- (5) „javna listina“ pomeni listino v zvezi z varstvom odrasle osebe, ki je bila uradno sestavljena ali registrirana kot javna listina v državi članici in:
 - (a) katere verodostojnost se nanaša na podpis in vsebino javne listine ter
 - (b) katere verodostojnost je ugotovil javni organ ali drug organ, ki ga je za ta namen pooblastila država članica izvora;

[...]

[...]

(6[...]) „država članica izvora“ pomeni državo članico, v kateri je bil ukrep sprejet ali v kateri je bila javna listina uradno sestavljena;

(7) „zastopnik“ pomeni eno ali več fizičnih ali pravnih oseb, ki jih imenuje sodišče ali odrasla oseba ali so z zakonom pooblašcene za zastopanje ali podporo⁹ odrasle osebe pri varovanju njenih interesov;

[...]

[...]

([...]**8**) „decentralizirani sistem IT“ pomeni omrežje sistemov IT in interoperabilnih točk dostopa, **kot so opredeljene v točki (3) člena 2 Uredbe (EU) 2023/2844** [...];

[...]

(**9**[...]) „evropska točka elektronskega dostopa“ pomeni **portal** [...], kot je opredeljen v točki (**4**[...]) člena 2 Uredbe **(EU) 2023/2844**[...].

⁹ Med nadaljnjo razpravo o preostalih poglavjih, zlasti o poglavju VII o evropskem potrdilu o zastopanju, bodo ustrezno upoštevana pooblastila zastopnika, da se prepreči zmeda med zastopanjem in podporo pri odločanju.

2. V tej uredbi izraz „sodišče“ pomeni sodni organ in vse druge organe države članice, ki so pristojni za sprejemanje ukrepov, namenjenih varstvu odrasle osebe ali njenega premoženja, ali za odločanje o priznanju ali nepriznanju ukrepa, sprejetega v drugi državi članici. V poglavjih II in III te uredbe izraz „organ“, uporabljen v poglavjih II in III Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000, pomeni tudi sodišče.

Člen 4

Sklici na Haaško konvencijo o varstvu odraslih oseb iz leta 2000

Kadar se ta uredba sklicuje na Konvencijo z dne 13. januarja 2000 o mednarodnem varstvu odraslih oseb, sprejeto v okviru Haaške konference o mednarodnem zasebnem pravu (v nadaljnjem besedilu: Haaška konvencija o varstvu odraslih oseb iz leta 2000), ki je priložena tej uredbi, se ta konvencija uporablja *mutatis mutandis*.

Poglavje II

PRISTOJNOST

Člen 5

[...] **Uporaba pravil o pristojnosti iz Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000**

Ob upoštevanju členov **6 do 7a** te uredbe se pristojnost določi v skladu s poglavjem II Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000.

Člen 6

Izbira [...] **sodišča**

1. Ne glede na člen 5 so [...] **sodišča** države članice, ki ni država članica, v kateri ima odrasla oseba običajno prebivališče, pristojna **za sprejemanje ukrepov**, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) odrasla oseba je izbrala [...] **sodišča** te države članice, ko je bila [...] sposobna [...] **izbrati sodišče**;
 - (aa) izbira sodišča v času izbire je bila v korist:**
 - i. države članice, katere državljanstvo ima odrasla oseba;**
 - ii. države članice, v kateri ima običajno prebivališče odrasla oseba;**

iii. države članice, v kateri ima običajno prebivališče oseba, ki je blizu odrasli osebi in je pripravljena prevzeti njeno varstvo, ali

iv. države članice, v kateri je premoženje odrasle osebe;

- (b) izvajanje pristojnosti [...] **ni v nasprotju z** interesom odrasle osebe;
- (c) [...] **sodišča** države članice, ki imajo pristojnost [...] **v skladu s** členi 5 [...], **6 in 8** Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000, svoje pristojnosti ne izvršijo.

2.[...] Izbira [...] **sodišča** iz odstavka [...]1[...] je izražena v pisni obliki, datirana in podpisana s strani odrasle osebe. Vsaka komunikacija z elektronskimi sredstvi, ki zagotavljajo trajen zapis izbire, se šteje za enakovredno pisni obliki.

3.[...] **Sodišča, ki** [...] izvajajo [...] pristojnost [...] **na podlagi** odstavka [...]1[...], **pred sprejetjem kakršnih koli ukrepov**[...] z uporabo obrazca iz Priloge [IV] uradno obvestijo **sodišča države članice, v kateri ima odrasla oseba običajno prebivališče. To lahko storijo neposredno ali prek** osrednjega organa **zadevne** države članice [...], ki je bil imenovan v skladu s členom 18.

4. Za sklice na člen 5 Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000 v členih 7, [...] 9, 10 in [...] 11[...] navedene konvencije se šteje, da vključujejo tudi sklic na ta člen. **Člen 8 Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000 se razume tako, da vključuje tudi sklic na ta člen.** Informacije iz člena 10(4) navedene konvencije se po potrebi zagotovijo tudi [...] **sodišču**, ki izvaja svojo pristojnost v skladu z odstavkom [...]1[...].

Člen 7

Neizključna pristojnost

Pristojnost, podeljena [...] **sodiščem** v skladu s členom 6 te uredbe, ni izključna [...]. **Zlasti se njeno izvajanje** ne preprečuje **sodiščem**, ki imajo pristojnost na podlagi členov 5 [...], 6 in 8 Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000, [...] kadar [...] **sodišče**, ki **ga** je izbrala odrasla oseba, svoje pristojnosti ni[...] izvršilo ali [...] **če je** svojo pristojnost [...] **zavrnilo**.

Člen 7a

Predhodna vprašanja

1. Če je izid postopka dedovanja pred sodiščem države članice odvisen od odločitve glede predhodnega vprašanja, povezanega z zastopanjem odrasle osebe, lahko sodišče v zadevni državi članici odloči o tem vprašanju za namene navedenega postopka, četudi ta država članica ni pristojna na podlagi te uredbe.
2. Odločitev glede predhodnega vprašanja v skladu z odstavkom 1 ima učinke le v postopku, v katerem je bila ta odločitev sprejeta.
3. Če je za veljavnost pravnega dejanja, ki se je izvedlo ali se bo izvedlo v imenu odrasle osebe v postopku dedovanja pred sodiščem države članice, potrebno dovoljenje ali odobritev sodišča, lahko sodišče v zadevni državi članici odloči o dovolitvi ali odobritvi takšnega pravnega dejanja, četudi ni pristojno na podlagi te uredbe.
4. Sodišče, ki izvaja pristojnost na podlagi odstavkov 1 in 3, z uporabo obrazca iz Priloge [VIII]¹⁰ nemudoma uradno obvesti sodišča države članice, v kateri ima odrasla oseba običajno prebivališče, ali sodišče države članice, ki je sprejela ukrep, kolikor je s tem ukrepom seznanjeno. To lahko stori neposredno ali prek osrednjega organa zadevne države članice, ki je bil imenovan v skladu s členom 18.

¹⁰ Sklic na priloge bo prilagojen, ko bo besedilo dokončno oblikovano.

Poglavje III

PRAVO, KI SE UPORABLJA

Člen 8

Določitev prava, ki se uporablja

Pravo, ki se uporablja za čezmejno varstvo odraslih oseb, se **brez poseganja v člene 8a do 8c te uredbe** določi v skladu s poglavjem III Haaške konvencije o varstvu odraslih oseb iz leta 2000.

Člen 8a

Države z več kot enim pravnim sistemom – kolizija predpisov ozemeljskih enot

- 1. Če je pravo po tej uredbi pravo države, ki obsega več ozemeljskih enot, ki imajo svoja pravna pravila za zadeve, ki so urejene s to uredbo, se ustrezna ozemeljska enota, katere pravna pravila se uporabijo, določi na podlagi notranjih kolizijskih pravil te države.**
- 2. Če takih notranjih kolizijskih pravil ni:**
 - (a) se vsako sklicevanje na običajno prebivališče v navedeni državi nanaša na običajno prebivališče v ozemeljski enoti;**
 - (b) navzočnost odrasle osebe v tej državi pomeni navzočnost odrasle osebe v ozemeljski enoti;**
 - (c) kraj premoženja odrasle osebe v tej državi pomeni kraj premoženja odrasle osebe v ozemeljski enoti;**

- (d) država, katere državljanstvo ima odrasla oseba, pomeni ozemeljsko enoto, določeno v skladu s pravom te države, če ni ustreznih določb, pa ozemeljsko enoto, s katero je odrasla oseba najtesneje povezana;**
- (e) država, katere sodišča je izbrala odrasla oseba, pomeni ozemeljsko enoto, če je odrasla oseba izbrala sodišča te ozemeljske enote, ali ozemeljsko enoto, s katero je odrasla oseba najtesneje povezana, če je odrasla oseba izbrala sodišča države brez opredelitve posebne ozemeljske enote v tej državi;**
- (f) pravo države, s katero so okoliščine dejansko povezane, pomeni pravo ozemeljske enote, s katero so okoliščine dejansko povezane.**

Člen 8b

Države z več kot enim pravnim sistemom – kolizije, povezane s kategorijami oseb

Če ima država dva ali več pravnih sistemov ali sklopov pravil, ki se uporabljajo za različne kategorije oseb glede zadev, ki so urejene s to uredbo, se vsako napotilo na pravo te države razlaga kot napotilo na pravni sistem ali sklop pravil, ki ga določajo veljavna pravila te države. Če teh pravil ni, se uporablja pravni sistem ali sklop pravil, s katerim je bila odrasla oseba najtesneje povezana.

Člen 8c

Neuporaba te uredbe za notranjo kolizijo zakonov

Državi članici, ki obsega več ozemeljskih enot, ki imajo svoja pravna pravila za zadeve, ki so urejene s to uredbo, te uredbe ni treba uporabljati za kolizijo zakonov, ki nastane zgolj med temi ozemeljskimi enotami.

Poglavje IV

PRIZNAVANJE IN IZVRŠEVANJE UKREPOV

ODDELEK 1

PRIZNAVANJE UKREPOV

Člen 9

Priznanje ukrepa

1. Ukrep, [...] **sprejet v državi članici**, se v drugih državah članicah prizna, ne da bi bilo treba za to začeti kakršen koli poseben postopek.
2. **Brez poseganja v odstavek 1 lahko** [...] vsaka zainteresirana oseba, vključno z odraslo osebo, na katero se ukrep nanaša, [...] **vloži vlogo na sodišču** države članice [...] **za izdajo odločbe, da priznanja ukrepa, sprejetega v drugi državi članici, ni mogoče zavrniti na podlagi nobenega od razlogov iz člena 10, ali za izdajo odločbe, da se priznanje zavrne na podlagi enega od navedenih razlogov.**
3. Če je izid postopka pred [...] **sodiščem** države članice odvisen od odločitve o predhodnem vprašanju v zvezi [...] **s priznanjem** ali [...] **nepriznanjem ukrepa, lahko to sodišče odloči o tem vprašanju.**
4. **Za postopek na podlagi odstavka 2 ali 3 se brez poseganja v člen 10 in oddelek 3 uporablja pravo države članice, v kateri se uveljavlja priznanje.**

Razlogi za zavrnitev priznanja

1. Priznanje ukrepa, sprejetega v drugi državi članici, se [...] zavrne v naslednjih primerih:

[...]

[...]**(a)** če je priznanje v očitnem nasprotju z javnim redom v državi članici, v kateri se priznanje [...] **uveljavlja**;

[...]**(b)** če je ukrep nezdržljiv z ukrepom, ki je bil pozneje sprejet v **drugi državi članici ali** tretji državi, ki bi imela pristojnost na podlagi člena 5 ali 6 [...] **te uredbe**, če ta poznejši ukrep izpolnjuje zahteve za priznanje v [...] državi članici, [...] **v kateri se priznanje uveljavlja; [ali]**

[...]**(c)** če se ni ravnalo v skladu s postopkom iz člena [...] **21.**¹¹

2. Priznanje ukrepa, sprejetega v drugi državi članici, se lahko zavrne, če je bil ukrep sprejet, ne da bi bila odrasli osebi dana možnost zaslišanja, razen če so za to obstajali resni razlogi, pri čemer se zlasti upošteva:

(a) nujnost zadeve;

(b) da odrasla oseba ni mogla izraziti svojega mnenja.

¹¹ Točka (c) tega člena ni dokončna. Njen obstoj in besedilo sta odvisna od nadaljnje razprave o členu 21.

ODDELEK 2
IZVRŠLJIVOST IN IZVRŠEVANJE UKREPOV

Člen 11

Izvršljivost [...]

Ukrep, [...] **sprejet v državi članici, ki** je izvršljiv v tej državi članici, je izvršljiv tudi v drugi državi članici, ne da bi bila za to potrebna razglasitev izvršljivosti.

Člen 12

Izvrševanje

- (1) 1. [...] **Ukrep, sprejet v državi članici, ki je izvršljiv v tej državi članici, se v državi članici izvršitve uveljavi pod enakimi pogoji kot ukrep, sprejet v državi članici izvršitve. Brez poseganja v** odstavek [...] **2 tega člena in oddelek 3** postopek izvrševanja ukrepov, sprejetih v drugi državi članici, ureja pravo države članice izvršitve[...].
2. **Izvršitev ukrepa se zavrne, če se ugotovi, da obstaja eden ali več** razlogov za zavrnitev **iz člena 10. Razlogi za zavrnitev** ali začasno prekinitve izvršitve po pravu [...] države članice **izvršitve se** uporabljajo **tudi**, če niso nezdružljivi z razlogi iz člena 10.

ODDELEK 3
SKUPNE DOLOČBE

Člen 13

Nepreverjanje vsebine

Pod nobenimi pogoji se **v državi članici, v kateri se uveljavlja priznanje ali zahteva izvršitev, ne sme preverjati vsebina ukrepa, sprejetega v drugi državi članici.**

Člen 14

[...] Dokumenti, ki se predložijo za priznanje in izvršitev

1. Oseba, ki pred [...] **sodišči ali izvršilnimi** organi države članice **uveljavlja** priznanje [...] **ukrepa, sprejetega** v drugi državi članici, **ali zahteva njegovo izvršitev**, predloži:
 - (a) kopijo ukrepa, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za potrditev njegove verodostojnosti;
 - (b) dokazilo, izdano v skladu s členom 15.
2. [...] **Po potrebi se lahko od osebe iz odstavka 1 zahteva**, da **v skladu s členom 57a** predloži prevod ali prečrkovanje **ukrepa ali** vsebine[...] dokazila [...].

Člen 15

Dokazilo glede ukrepov

[...] **Sodišče države članice** izvora na zahtevo katere koli [...] osebe **z zakonitim interesom** izda dokazilo z uporabo obrazca iz Priloge I [...].

Člen 15a

Pravna pomoč

Če je bila osebi, ki je zaprosila za pravno pomoč, v državi članici izvora odobrena popolna ali delna pravna pomoč ali oprostitev stroškov, je ta oseba v katerem koli postopku za priznanje ali izvršitev ukrepa upravičena do pravne pomoči ali oprostitve stroškov v skladu s pravom države članice, v kateri je začel postopek.

POGLAVJE V

JAVNE LISTINE

Člen 16

Sprejemljivost javnih listin

1. Javna listina, sestavljena v eni državi članici, ima v drugi državi članici enako dokazno moč kot v državi članici izvora ali najbolj primerljive učinke, če to ni v očitnem nasprotju z javnim redom [...] države članice, **v kateri je bila predložena.**
2. Predložena javna listina izpolnjuje pogoje, ki se zahtevajo za njeno verodostojnost v državi članici izvora.

Člen 17

Dokazilo glede javnih listin

- 1.** Oseba, ki želi uporabiti javno listino v drugi državi članici, lahko zaprosi [...] organ, ki je javno listino uradno sestavil ali registriral v državi članici izvora, da [...] **izda dokazilo z uporabo** obrazca iz Priloge II [...].
- 2. Po potrebi se lahko od osebe, ki uporablja javno listino, zahteva, da v skladu s členom 57a predloži prevod ali prečrkovanje vsebine dokazila.**

[...]
